

PLZEŇSKO | Krátce z obcí

Soutěž o pивní soudek má vítěze

Kolik pivovarů najdete v Regensburgu? Tak zněla otázka soutěže, již přinesl Plzeňský deník a Plzeň 2015.

Cena byla lákavá – pětilitrový soudek bavorského piva Bischofshof. Vyhrála jej **Ivana Kúsová z Plzně**, která správně odpověděla za b) tři pivovary (konkrétně **Brauerei Bischofshof, Spitalbrauerei Regensburg a Brauerei Kneitinger**) a jejíž odpověď dorazila jako padesátá v pořadí.

Podmínkou soutěže bylo, že si výherce cenu převezme **během bavorsko-českého kulturního festivalu Treffpunkt**, který dnes začíná v **DEPO2015** a vyvrcholí v sobotu. Plzeňanům i návštěvníkům města nabídne plzeňské i bavorské pivo, jídlo, hudbu včetně tradiční dechovky a další program. Vstup na festival je zdarma.

PLZEŇ – LOCHOTÍN

Plavte prsa

V sobotu se v areálu plaveckého bazénu na Lochotíně koná už 6. ročník celostátní akce Plaveme prsa, jež má upozornit na rakovinu prsu. Návštěvníci se mohou zúčastnit štafetového plavání nebo aquaerobiku. Akce se koná od 14 do 18 hodin. (ap)

PLZEŇ – STŘED

Výstava vypráví historii Plzně

V mážhausu plzeňské radnice můžete až do 26. října vidět výstavu nazvanou Plzeň v období velkých změn (1788 – 1918), která představuje dějiny Plzně, hospodářský i politický vývoj a zaměřuje se i na kulturu, architekturu či náboženský život. Výstava se koná k příležitosti vydání druhého dílu třísvazkové publikace Dějiny města Plzně, která se brzy objeví v knihkupectvích. Výstava navazuje na loňskou expozici a vydání první knihy. (lm)

VOJSKO NA RADNICI. Na výstavě jsou k vidění také uniformy. Foto: MMP

PLZEŇ – STŘED

Jeden svět promítá

Festival Jeden svět promítá filmy i na podzim. Dnes se v kavárně Inkognito (Husova ulice) uskuteční projekce dokumentu s názvem 10 miliard – Co máte na talíři? Snímek pojednává nejenom o způsobech stravování, ale také o současném problému plýtvání potravin. Akce začíná ve 20 hodin, po skončení projekce následuje diskuze se zástupci plzeňské iniciativy Food Not Bombs. Jde o skupinu dobrovolníků, kteří každou neděli uvaří polévku a před Západočeským muzeem v Plzni se rozdělí se všemi, kteří mají hlad. (mrak)

DOBŘANY

Vyrobte si draka a přijďte soutěžit

V sobotu budou v Dobřanech děti i dospělí zase hledět vysoko k nebi. Na louce za starým mostem se uskuteční tradiční Drakiáda. Zábavně odpoledne začne ve 14 hodin. Prezentace draků začíná o hodinu dříve. Soutěžit se bude o nejkrásnějšího doma vyrobeného draka, o draka nejmenšího a největšího a také o toho, který vyleti nejvýš. Připraveny budou i další aktivity pro děti a opékání vuřtů. (ap)

PLASY

Cyklisté zvou na závod ve sjezdu

Jamky King je název cyklistického závodu ve sjezdu horských kol, který se bude v neděli konat nad hřištěm TJ Sokol Plasy. Pořadatelé místního klubu Jamky riders si tam závodíště, které v roce 2001 získalo titul nejlepší freeridový okruh v ČR, před lety připravili sami a starají se o ně. Adrenalinové klání vypukne ve 13 hodin. (pk)

PLZEŇ – DOUDLEVCE

V Meditační zahradě uslyšíte úryvky dopisů Milady Horákové

MEDITAČNÍ ZAHRADA v Doudlevcích. Foto: archiv plzeňského biskupství

V neděli se v Meditační zahradě v Doudlevcích uskuteční literární pořad Já doufám v Tebe věnovaný politickým vězeňkyním Miladě Horákové a Růženě Vackové. Iniciátoři programu, který začíná v 15 hodin, nejdříve připomenou principy komunistické totality. Druhá část akce bude věnována čtení dopisů, jež Milada Horáková napsala svým blízkým několik dní před svou pravou. Zazní rovněž úryvky z listů Růženy Vackové, které vznikaly v průběhu jejího šestnáctiletého věznění. (mrak)

Z BOR NA SLOVANY V KOLONĚ

NOVÝ ASFALT. Uzavírka Samaritské ulice v posledních dnech trápí řidiče, kteří se potřebují dostat od nemocnice na Borech na Slovany. Pokládka nového asfaltu je totiž nutí jet

přes Doudlevec, kde se u Tyršova mostu tvoří bez ohledu na denní dobu dlouhé kolony v obou směrech. Uzavírka by měla skončit 23. října. Foto: Deník/Milan Říský

Jak akcionářům zhořkl cukr

Tajemství plzeňských jmen II – 1. díl

DAVID RŮŽIČKA

Plzeň – Cukrovarská ulice v Plzni vede zdánlivě paradoxně kolem areálu někdejšího trolejbusového depa Plzeňských městských dopravních podniků. Málokdo ale ví, že původní tramvajové depo z let 1898 – 1899, zadaptované po druhé světové válce jako vozovna pro trolejbusy, vyrostlo na místě někdejšího cukrovaru s technologií škodovackého inženýra Hugo Jelínka.

Jméno Cukrovarské ulice tak dodnes připomíná Jelínkův sen o vytvoření cukrovarnického střediska evropského významu přímo na okraji staré Plzně. Loketský rodák, syn stavitele Hugo Jelínka studoval nejdříve v Plzni, pak na pražské technice.

Talentovaný muž se zaměřil na cukrovarnické provozy. Jeho vynálezy znamenaly praktický zlom v technologickém procesu výroby cukru. Zejména pokud šlo o řepnou šťávu čištěnou tzv. saturací. Tuto novou technologii zavedl Jelínek v cukrovaru ve Vysočanech. Šroubový lis pro odstraňování zbytkové šťávy z řepných řízků vymyslel až po roce 1869 v Plzni. Důvodem byly stížnosti jinak tolerantních Plzeňanů, že sedláci, kteří si zbytky řepy odvážely na povozech, znečišťovali městské ulice.

Kariéru zahájil Hugo Jelínek jako neplacený chemik cukrovaru v Křimicích. Později jej z Prahy továrník

Emil Škoda přetáhl jako zaměstnance svých strojůren. Do Plzně se cukrovarský vynálezce přestěhoval roku 1865. Protože řepa byla od 60. let 19. století výnosným artiklem, stalo se celkem snadno, že Huga Jelínka v Plzni jmenovali do předsednictva Rolnického akciového cukrovaru. Akcionáře okouzli Jelínkovy odborné články i osobní charisma. Po sedmi měsících, kdy Jelínek dohlížel na montáž zařízení dodaného Škodovkou, zahájil roku 1870 cukrovar svůj provoz.

Jenže i přes velký zájem rolníků dodávky řepy z okolí města brzy přestaly tak velkému cukrovaru stačit. A doprava z větší dálky se prodražovala. Optimismus nikomu ze zúčastněných nechyběl. Cukrovar získával bez problému půjčku na půjčkou. Zvláště když na postu finančního ředitele působil plzeňský purkmistr Emanuel Tuschner, jenž byl i předsedou městské Občanské záložny.

Vysoká neúroda řepy z roku 1872 a krach vídeňské burzy v roce 1873 ale

zlomily spolu s obrovskými dluhy plzeňskému cukrovaru vaz. Tím i Emanuelu Tuschnerovi, který navíc kupoval nemovitosti kryté směnkami, takže za jeho působení plzeňský rozpočet skončil ve schodku.

Když starostu Tuschnera a účetního cukrovaru Floriána zatkl policie pro podezření ze zaviněného úpadku podniku, musel Tuschner rezignovat na starostenskou funkci. Krom toho přišel o majetek, zbytek života strávil ve Vídni coby úředník banky Slavia..

Zkrachovalý cukrovar zakoupila v dražbě roku 1874 plzeňská Městská spořitelna. Jelínek odklidil Škoda do Kyjeva, na území carského Ruska, kde pak inženýr působil jako technicko-obchodní zástupce Škodovky spolu s ing. Mikoleckým, po němž nese jméno plzeňská Mikulka.

Když se po roce 1880 vrátil do Prahy, povýšil časem na ředitele cukrovarnického oddělení Škodovky. Při oslavě šedesátin Jelínkovi připil a pocílil jej projevem sám Emil Škoda.

DEPO 2015. Bývalý prostor vozovny se proměnil v kreativní zónu, které vládne především kultura. Foto: Deník/M. Říský

Tři výstavy

Plzeň – Od pátku 14. do neděle 16. října se hala TJ Lokomotiva v Plzni – Slovanech už po desáté stane místem konání největšího západočeského trojlístku veletrhů. Veletrh bydlení a stavebnictví „Moderní dům a byt“, veletrh módy, kosmetiky i zdravého životního stylu „Žena a domov“. Novinkou letošního ročníku je veletrh Živa – chovatelská výstava s chovatelskou poradnou. Veletrhy jsou přístupné denně od 9 do 18 hod., v neděli do 17 hod. Vstupné pro dospělé stojí 50 Kč, pro děti 20 Kč. Na facebookové stránce Plzeňský veletrh a na www.omnis.cz bude před konáním k dispozici volná vstupenka s kuponem o výhru – pravý diamant.

Plavecký klub Slavia VŠ pořádá Plzeňské sprinty

Plzeň – Plavecký klub Slavia VŠ Plzeň, který letos slaví 60 let od svého založení, pořádá od 14. do 16. října už 20. ročník prestižních mezinárodních plaveckých závodů Plzeňské sprinty. Do Plzně se o tomto víkendu vydá řada našich i zahraničních plavců – účastníků mistrovství Evropy, mistrovství světa a olympijských her. Účast už potvrdili sportovci ze Slovenska, Litvy, Rakouska, Švédska, Finska, Malty, Turecka, Panamy, Polska a Chorvatska. Plzeňské sprinty mají ambici stát se letos nejprestižnějším a nejlépe výkonnostně obsazeným zá-

vodem v České republice, kde se utkají plzeňští, čeští a evropští plavci. „O víkendů pořádá plavecký klub také setkání bývalých členů klubu, mezi kterými je řada reprezentantů, mistrů Evropy, účastníků mistrovství světa či olympijských her,“ připomněl předseda klubu Tomáš Kotora. Při setkání v restauraci Na Spilce jim bude představena kniha Bazén pro půl miliónu od autorů Jana Drnka a Oty Brachtela. Vzhledem ke sportovní akci a prestižním závodům bude bazén od pátku 14. 10. do neděle 16. 10. pro plavání veřejnosti uzavřen. (dav)